

Energieplan gemeentelijke gebouwen 2021 - 2025

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING	3
2	INLEIDING	4
3	DOELSTELLING	5
4	KADERS	6
4.1	Gemeentelijk kader	6
4.2	Beleidsplan Duurzaamheid 2017 - 2025	7
4.3	Juridisch kader	9
5	AANPAK EN AFWEGING	10
5.1	Aanpak uitwerking	10
5.2	Afwegingskader	10
6	ENERGIEVERBRUIK EN ENERGIELABELS	12
6.1	Energieverbruik	12
6.2	Energielabels	13
7	VOORSTEL UITVOERING WEL – NIET - VERVOLGONDERZOEK	15
7.1	Ambities	15
7.2	Voorstel energiebesparingen 2021 - 2025	16
7.3	Voorstel gasloos maken 2021 - 2025	17
7.4	Voorstel energieneutraal maken 2021 - 2025	18
8	FINANCIEN	20
8.1	Samenvatting per gebouw	20
8.2	Uitvoeringsperiode 2021 - 2025	21
8.3	Subsidie	22
9	BIJLAGEN	23

1 SAMENVATTING

Dit “Energieplan gemeentelijke gebouwen 2020” is de uitwerking van het onderdeel Duurzaamheid in het “Beheerplan onderhoud gemeentelijke gebouwen 2019 – 2023”.

De looptijd van dit energieplan is vijf jaar in de periode 2021 – 2025. Het onderzoek in het kader van het energieplan is uitgevoerd voor de gebouwen die naar verwachting langjarig in eigendom blijven bij de gemeente Dalfsen.

In het energieplan wordt inzicht en overzicht gegeven in:

1) het gemiddelde energieverbruik van de gemeentelijke gebouwen

De gemeentelijke gebouwen verbruiken gemiddeld 1,2miljoen kWh elektrische energie en 103duizend m³ gas. Op dit moment zijn vijf gebouwen voorzien van zonnepanelen. Gemiddeld wordt met de zonnepanelen op deze vijf gebouwen ruim 280duizend kWh per jaar opgewekt. Daarmee wordt circa 25 % van de verbruikte elektrische energie duurzaam opgewekt. Hiervan is 130duizend kWh verbruikt in de gebouwen en is de overige 150duizend terug geleverd. Het grootste deel van deze levering komt op het conto van de gemeentewerf te Dalfsen.

2) de afgegeven energielabels van de gemeentelijke gebouwen

De meeste gebouwen hebben energielabel A. Enkele gebouwen hebben een lager label, variërend van label C tot label G.

3) de mogelijkheden tot vermindering van het energieverbruik

Het betreft hier mogelijkheden voor het (extra) isoleren tot energiezuinige verlichting of andere installaties die minder energie verbruiken.

4) de mogelijkheden om de gebouwen gasloos en energieneutraal te maken

Niet alle gebouwen kunnen op dit moment gasloos en energieneutraal worden gemaakt. De redenen hiervoor variëren van technische tot economische onhaalbaarheid. Ook de leeftijd, gebruik en restlevensduur van een gebouw speelt een rol.

Tevens wordt in het energieplan ingegaan op:

5) de aanpak en afwegingen om maatregelen wel of niet uit te voeren

Ter ondersteuning van te maken keuzes in de maatregelen die kunnen worden uitgevoerd zijn kaders opgesteld om de maatregelen te kunnen wegen. Deze kaders zijn toegepast in de drie onderdelen energiebesparingen, gasloos, energieneutraal. Deze kaders zijn:

- a. Wettelijk voorgeschreven maatregelen en Terugverdiëntijd binnen vijf jaar
- b. Terugverdiëntijd binnen (rest)levensduur van het gebouw
- c. Geen economische terugverdiëntijd
- d. Aansluiting bij gasloos- warmteplan in de wijk waarin het gebouw ligt
- e. Impact op de omgeving
- f. Overige aspecten

6) de kosten, financiering en dekking van de uit te voeren maatregelen

De kosten van alle mogelijke maatregelen zijn geraamd op (afgerond) € 2,9 miljoen. Op basis van de afwegingskaders zijn de maatregelen geordend en in drie groepen geplaatst:

- 1) wel uitvoeren voor een bedrag van € 543.000
- 2) vervolgonderzoek of overdracht voor een bedrag van € 1.750.000
- 3) niet uitvoeren voor een bedrag van € 610.000.

2 INLEIDING

Dit “Energieplan gemeentelijke gebouwen 2020” is de uitwerking van het onderdeel Duurzaamheid in het “Beheerplan onderhoud gemeentelijke gebouwen 2019 – 2023”.

Op dit moment, eind 2020, heeft de gemeente Dalfsen 33 gebouwen en 3 woningen in eigendom en beheer.

De gebouwen variëren in grootte en worden voor diverse doeleinden gebruikt en ingezet. Het betreft gebouwen voor de gemeentelijke organisatie, sport, sociaal culturele doeleinden, horeca en voor algemeen gebruik. Gezamenlijke deler is dat alle gebouwen worden gebruikt voor maatschappelijke doeleinden. De gebouwen hebben een gezamenlijke bruto vloeroppervlakte van circa 25000 m² en vertegenwoordigen een W.O.Z. waarde van ruim 25 miljoen euro. Zie bijlage 1.

Het onderzoek in het kader van het energieplan is uitgevoerd voor de gebouwen die naar verwachting langjarig in eigendom blijven bij de gemeente Dalfsen.

3 DOELSTELLING

Doelstellingen van dit energieplan zijn:

- 1) Inzicht en overzicht te geven in het energieverbruik van de gemeentelijke gebouwen
- 2) Een overzicht te geven van de afgegeven energielabels van de gemeentelijke gebouwen
- 3) Welke mogelijkheden er zijn om energieverbruik te verminderen
- 4) Hoe de gebouwen energieneutraal en gasloos kunnen worden gemaakt
- 5) De kaders vast te stellen om maatregelen wel of niet uit te voeren
- 6) Inzicht te geven in de kosten van de mogelijke maatregelen
- 7) De financiering en dekking van de uit te voeren maatregelen

Alle mogelijke maatregelen dragen bij aan de algemene doelen om:

- 1) Energie te besparen
- 2) De uitstoot van CO₂ te beperken.

4 KADERS

Dit hoofdstuk beschrijft de kaders voor dit plan. Eerst wordt ingegaan op de gemeentelijke kaders en daarna op wet- en regelgeving. In paragraaf 4.4 worden de afwegingskaders omschreven op basis waarvan wordt gekozen uit de voorgestelde maatregelen.

4.1 Gemeentelijk kader

In dit beheerplan is rekening gehouden met de volgende documenten en beleidsplannen.

- 1) Toekomstvisie Dalfsen 2030 Voor elkaar
- 2) Kleurrijke kubus 2018 – 2022
- 3) Bestuursprogramma 2018- 2022
- 4) Beleidsplan duurzaamheid 2017 – 2025

4.1.1 Toekomstvisie Dalfsen 2030 Voor elkaar

De toekomstvisie “Dalfsen 2030 Voor elkaar” is vastgesteld in de raadsvergadering van 25 maart 2020. Doel van de visie is om een balans te vinden tussen de toekomst als kans en de toekomst als bedreiging. Té veel vernieuwing verzwakt de samenhang in Dalfsen; doorslaan in het behouden van wat er nu is gaat ten koste van de wendbaarheid in een toekomst die veel van ons vraagt. In die toekomst is het een keuze tussen zelf veranderen of veranderd worden.

De onderlinge verbondenheid van de inwoners van de gemeente Dalfsen is daarbij een belangrijk aspect en uitgangspunt. De ontwikkelingen op het gebied van klimaatverandering en de noodzaak voor duurzame alternatieven spelen ook in de gemeente Dalfsen.

In hoofdstuk 1 Samenwonen staat onderstaande tekst over Klimaat en energie:

“Nederland, en dus ook de Dalfser gemeenschap, staat voor een enorme uitdaging als het gaat om het terugdringen van uitstoot van milieubelastende stoffen en het overgaan op duurzame alternatieven. Dit is niet alleen een technische en economische uitdaging; het heeft ook sociale impact omdat het direct effect heeft op onze woon en leefbeleving. Over het algemeen vinden we bijvoorbeeld zonnepanelen en windmolens een goede zaak, maar wordt het lastiger zodra ze in onze achtertuin of midden in het door ons zo gewaardeerde Dalfser landschap komen te staan. Daarnaast zullen we in de ontwikkeling van onze gemeente moeten anticiperen op het veranderende klimaat; hitte, droogte en wateroverlast hebben allemaal effect op hoe we in de toekomst samenwonen.

Er wordt verschillend gedacht over de energietransitie; er zijn zowel persoonlijke als gemeenschappelijke belangen die spelen. We blijven met elkaar in dialoog; dat we aan de slag moeten staat buiten kijf. Wij vinden het belangrijk dat we samen tot oplossingen komen en dat daarbij iedereen gehoord wordt. Bij het realiseren van de landelijke opgaven zien wij ons woon en leefplezier als relevant ijkpunt.

Er is op het gebied van verduurzaming al hard gewerkt aan een vruchtbare bodem. In onze gemeente zijn ‘vijf duurzame dorpen’ actief waar burgers en bedrijven samenwerken aan duurzaamheid. Wij zijn ervan overtuigd dat we niet alleen aan de opdracht kunnen voldoen, maar ook een voorbeeldrol kunnen innemen door te laten zien hoe je de energietransitie als gemeenschap voor elkaar krijgt.”

Uitwerking in dit plan

In dit Energieplan is de gemeente in de positie met voorbeeldrol ingenomen.

4.1.2 Kleurrijke Kubus 2018 - 2022

De Kleurrijke Kubus 2018 van 23 april 2018 is de gezamenlijke raadsagenda van de zes partijen in de gemeenteraad van Dalfsen. Bij het onderwerp Klimaatbeleid en duurzaamheid staat onderstaande tekst: *“Dit is misschien wel het belangrijkste onderwerp in de komende jaren. Duurzaamheid moet een integraal aspect zijn in alle onderwerpen die we behandelen. We hebben stevige ambities neergezet met ons Beleidsplan Duurzaamheid 2017-2025 maar er zijn al nieuwe ontwikkelingen zoals het dichtdraaien van de gaskraan in Groningen. Voldoen we met ons beleidsplan nog aan de opgaven waar wij voor staan? Om*

antwoord op deze vraag te kunnen geven is herijking van het beleidsplan gewenst voor de tweede helft van 2018. Jaarlijks vindt een evaluatie van het beleidsplan plaats, gecombineerd met de Dalfser Duurzaamheidsindex (DDI). Op basis van de uitkomsten kunnen bijstellingen van het beleid en effecten op de begroting worden gezien. We werken in deze periode aan een klimaatadaptatieplan”.

Uitwerking in dit plan

Dit Energieplan is een deelopwerking van het Beleidsplan Duurzaamheid 2017 – 2025.

4.1.3 Bestuursprogramma 2018 - 2022

Het Bestuursprogramma 2018 – 2022 van september 2018 is het document van het college van burgemeester en wethouders waarin de belangrijkste beleidsontwikkelingen worden omschreven inclusief een kalender waarin deze onderwerpen in de tijd worden uitgezet.

Programma 8 behandelt het beleidsveld Duurzaamheid en Milieu. Als eerste onderwerp staat het Energieplan gemeentelijke gebouwen omschreven.

“Wij gaan onderzoeken hoe we de gemeentelijke gebouwen energieneutraal en gasloos kunnen maken. Naast de technische aspecten worden in dit onderzoek ook andere aspecten meegenomen zoals: financiën, consequenties voor huurovereenkomsten, toevoegen van comfort etc.”

Uitwerking in dit plan

Dit Energieplan gemeentelijke gebouwen 2021 – 2025 is de uitwerking van dit onderwerp.

4.2 Beleidsplan Duurzaamheid 2017 - 2025

Het beleidsplan duurzaamheid 2017 – 2025 is gericht op het energieverbruik in de gemeente en hoe dit energieverbruik kan worden verminderd. In dit beleidsplan staan specifieke doelen benoemd voor de gemeentelijke gebouwen. Deze doelen zijn:

- 1) Gemeentelijke en maatschappelijke panden en woningen zijn goed geïsoleerd in 2025
- 2) Gemeentelijk en maatschappelijk elektriciteitsverbruik wordt duurzaam opgewekt
- 3) Gemeentelijke panden en nieuwbouwplannen worden gasloos en energieneutraal gemaakt

Deze doelen worden in onderstaande paragrafen toegelicht.

4.2.1 Gemeentelijke en maatschappelijke panden en woningen zijn goed geïsoleerd in 2025

In het beleidsplan duurzaamheid 2017 – 2025 is onderstaande tekst opgenomen:

Om de ambitie 'Energie in Balans' te kunnen realiseren is minder energiegebruik een noodzakelijke eerste stap. De gemeente heeft een duidelijke voorbeeldfunctie en daarom is het belangrijk dat de gemeentelijke panden en voorzieningen 'goed geïsoleerd' (oftewel energiezuinig) zijn.

Op dit moment zijn de gemeentelijke panden en voorzieningen voor een aanzienlijk deel nog niet voldoende energiezuinig om de energie dan wel lokaal (gebouwgebonden), dan wel gebiedsgericht 'in balans' te brengen. De nieuwe norm voor alle bestaande gebouwen en woningen is 'tenminste label B', tenzij investeren in opwekken slimmer of efficiënter is dan besparen.

Er komen concrete energieplannen per pand.

Uitwerking in dit plan

De energieplannen per pand zijn uitgewerkt in dit Energieplan gemeentelijke gebouwen 2021 - 2025.

4.2.2 Gemeentelijk en maatschappelijk elektriciteitsverbruik duurzaam opgewekt

In het beleidsplan duurzaamheid 2017 – 2025 is onderstaande tekst opgenomen:

De gemeentelijke en maatschappelijke panden verbruiken veel elektriciteit. Deze elektriciteit willen we zoveel mogelijk zelf duurzaam opwekken door bijvoorbeeld zonnepanelen op het dak. Overige elektriciteit kopen we

duurzaam in, waarbij zogenaamde 'sjoemelstroom' moet worden vermeden. Van sjoemelstroom is sprake als de leverancier stroom inkoop via de handelsmarkt en 'vergroend' met bijvoorbeeld certificaten van waterkrachtcentrales uit Noorwegen.

De afgelopen jaren zijn diverse onderzoeken uitgevoerd en op een klein aantal gemeentelijke panden zijn daadwerkelijk zonnepanelen geplaatst. De overige daken zijn zonder aanvullende maatregelen niet geschikt voor zonnepanelen. Onderzoek naar zonnepanelen op alternatieve locaties is niet uitgevoerd.

De benodigde elektriciteit die we als gemeente inkopen heeft het predikaat 'groene stroom'. Een deel van deze elektriciteit is echter niet 100% procent 'groen', maar afgekocht via certificaten. Er staat een nieuwe aanbesteding voor onze elektriciteitsinkoop voor de deur. Bij maatschappelijke panden hebben we beperkt inzicht in het aantal zonnepanelen of de inkoop van groene stroom. De gemeente koopt in de nieuwe aanbesteding alleen echt groene elektriciteit in.

Uitwerking in dit plan

De inkoop voor de levering van elektrische energie is uitgevoerd in 2017. Samen met omliggende regiogemeenten is een openbare Europese aanbestedingsprocedure gevoerd waaraan vijf leveranciers hebben meegedaan. Vanaf 1 januari 2019 neemt de gemeente Dalfsen elektrische energie af dat 100% wordt opgewekt door Nederlandse Wind.

4.2.3 Gemeentelijke panden en nieuwbouwplannen worden gasloos en energieneutraal gemaakt

In het beleidsplan duurzaamheid 2017 – 2025 is onderstaande tekst opgenomen:

Ergieneutraal betekent dat de benodigde energie duurzaam wordt opgewekt. Het streven naar gasloos is hierin een belangrijk middel. Voor de gemeentelijke panden houdt gasloos in dat ze zonder gasaansluiting kunnen functioneren.

Geen enkel gemeentelijk gebouw is momenteel gasloos. Bij ver- en nieuwbouw zijn duurzame installaties al wel zoveel mogelijk toegepast.

In het meerjarenonderhoudsplan voor de gemeentelijke panden wordt het afkoppelen van het aardgasnet toegevoegd. Daarbij sluiten we aan bij natuurlijke momenten als een verbouwing of geplande vervanging. Ook benutten we kansen rond de huidige snelle ontwikkeling van gasloze installaties. In 2025 zijn alle gemeentelijke panden gasloos of is een afkoppeling gepland.

Momenteel zet de gemeente Dalfsen groengascertificaten van de GFT-vergister van ROVA in voor de gemeentelijke panden. Na het afkoppelen van de panden worden deze certificaten beschikbaar gesteld aan de Dalfser maatschappelijke panden zoals sporthallen en kulturhusen.

De kosten voor nieuwe gasloze installaties zullen onderdeel uitmaken van het meerjarenonderhoudsplan voor gemeentelijke gebouwen. Deze investeringen worden door een lagere gasrekening terugverdiend. In het meerjarenonderhoudsplan voor gemeentelijke gebouwen staat een monitorings- en verantwoordingssystematiek, die we aanhouden. Van iedere afkoppeling zal een nieuwsbericht worden opgesteld.

Het nieuwe meerjarenonderhoudsplan wordt in 2017 opgesteld. Hierin wordt het afkoppelen van het aardgasnet per pand gepland.

Uitwerking in dit plan

In het "Beheerplan onderhoud gemeentelijke gebouwen 2019 – 2022" is aangegeven dat de mogelijkheden om de gebouwen energieneutraal en gasloos te maken wordt uitgewerkt in dit Energieplan gemeentelijke gebouwen 2021 - 2025.

Voor het begrip Ergieneutraal wordt in dit Energieplan onderstaande uitleg gehanteerd:

Het gebouw heeft op jaarbasis per saldo een totaal energieverbruik van precies nul. Het betreft alle energieverbruiken die op de energiemeter(s) in het gebouw zichtbaar worden. Het gaat dus om het totaal van het gebouwgebonden plus gebruikersgebonden energieverbruik min de opbrengst van lokale duurzame bronnen.

4.3 Juridisch kader

Net als andere organisaties en instellingen heeft de gemeente zelf ook te maken met wet- en regelgeving. In het beheerplan "Onderhoud gemeentelijke gebouwen 2019 – 2023" is vastgelegd om als gemeente een voorbeeldfunctie te vervullen op het gebied van wet- en regelgeving.

Voor de gemeentelijke gebouwen is onder andere onderstaande wet- en regelgeving van toepassing:

- 1) Woningwet en Bouwbesluit
- 2) Bouwverordening
- 3) Milieuwetgeving
- 4) Milieumeldingen en omgevingsvergunningen
- 5) Drinkwaterwet
- 6) Wet natuurbescherming
- 7) Arbowetgeving
- 8) Asbestverwijderingsbesluit 2005
- 9) VN verdrag Rechten van personen met een handicap

Uitwerking in dit plan

Rekening te houden met wet- en regelgeving bij het uitvoeren van energiebesparende maatregelen in de gemeentelijke gebouwen.

5 AANPAK EN AFWEGING

In het beleidsplan duurzaamheid 2017 – 2025 zijn voor de gemeentelijke gebouwen onderstaande ambities opgenomen:

- 1) Gemeentelijke en maatschappelijke panden en woningen zijn goed geïsoleerd in 2025
Waarbij is aangegeven dat de gebouwen en woningen tenminste label B hebben,, tenzij investeren in opwekken slimmer of efficiënter is dan besparen.
- 2) Gemeentelijke panden en nieuwbouwplannen worden gasloos gemaakt
Waarbij is aangegeven dat de gebouwen in 2025 gasloos zijn of dat in 2025 een afkoppeling is gepland.
- 3) Gemeentelijke panden en nieuwbouwplannen worden energieneutraal gemaakt

5.1 Aanpak uitwerking

Om antwoord te kunnen geven op de vraag hoe deze drie ambities kunnen worden bereikt is per gebouw een maatwerkrapport opgesteld waarbij tevens per gebouw een energielabel is afgegeven. De uitkomsten van deze rapporten zijn per gebouw omschreven in bijlage 4.

Ter ondersteuning van te maken keuzes in de uit te voeren maatregelen heeft het college van b&w onderstaande kaders opgesteld en toegepast in de drie onderdelen energiebesparingen, gasloos en energieneutraal. Het betreft hier zeven kaders die nader zijn omschreven in paragraaf 5.2.

In de hoofdstukken daarna wordt uitgewerkt:

- 1) Het toegekende energielabel
- 2) Hoeveel energie het gebouw gebruikt
- 3) Welke energiebesparingsmogelijkheden er zijn
- 4) Hoe het gebouw gasloos kan worden gemaakt
- 5) Hoe het gebouw energieneutraal kan worden gemaakt.

Alle mogelijke maatregelen dragen bij aan de algemene doelen om:

- 1) Energie te besparen
- 2) De uitstoot van CO2 te beperken.

5.2 Afwegingskader

De kaders ter ondersteuning van te maken keuzes in de maatregelen die kunnen worden uitgevoerd zijn:

- 1) Wettelijk voorgeschreven maatregelen
- 2) Terugverdientijd binnen vijf jaar
- 3) Terugverdientijd binnen (rest)levensduur van het gebouw
- 4) Geen economische terugverdientijd
- 5) Aansluiting bij gasloos- warmteplan in de wijk waarin het gebouw ligt
- 6) Impact op de omgeving
- 7) Overige aspecten

5.2.1 Wettelijk voorgeschreven maatregelen

Bedrijven of instellingen die vallen onder de Wet milieubeheer-inrichting en per jaar vanaf 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m³ aardgas(equivalent) verbruiken zijn op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer verplicht om energiebesparende maatregelen te nemen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder. Dit is de energiebesparingsplicht.

Niet alle gemeentelijke gebouwen vallen onder de Wet milieubeheer-inrichting. Dat heeft te maken met de activiteiten en de omvang ervan die in het gebouw worden gedaan. De gebouwen die wel onder deze Wet vallen zijn: het gemeentehuis, de drie gemeentewerven, de drie brandweerkazernes, de twee openluchtzwembaden, de Cichoreifabriek en de Witte villa.

Toepassing in dit plan

De wettelijk voorgeschreven energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder uit te voeren.

5.2.2 Terugverdiëntijd binnen vijf jaar

De terugverdiëntijd binnen vijf jaar is analoog aan de wettelijk voorgeschreven maatregel die geldt voor gebouwen die vallen onder de Wet milieubeheer-inrichting en per jaar vanaf 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m³ aardgas(equivalent) verbruiken. Het is logisch om deze maatregelen ook toe te passen bij de gebouwen die niet onder de Wet vallen.

Toepassing in dit plan

De maatregelen met een terugverdiëntijd van 5 jaar of minder uit te voeren.

5.2.3 Terugverdiëntijd binnen de restlevensduur van het gebouw

Sommige maatregelen hebben een grotere terugverdiëntijd dan vijf jaar. Deze terugverdiëntijd varieert van zeven tot 999 jaar. Afhankelijk van de restlevensduur van het gebouw kan het interessant zijn om een maatregel uit te voeren.

Toepassing in dit plan

De maatregelen met een terugverdiëntijd binnen de restlevensduur van het gebouw uit te voeren.

5.2.4 Geen (economische) terugverdiëntijd

Sommige maatregelen hebben een (zeer) grote terugverdiëntijd die dikwijls buiten de (rest)levensduur van het gebouw valt. Zo'n lange terugverdiëntijd is economisch gezien niet verstandig.

Toepassing in dit plan

Geen maatregelen uitvoeren met een terugverdiëntijd die langer is dan de restlevensduur van het gebouw.

5.2.5 Aansluiting gasloos- en warmteplannen in de wijk

Er worden plannen opgesteld om woningen aan te sluiten op centrales waarin warmte centraal wordt opgewekt. Het kan interessant zijn om ook gemeentelijke gebouwen aan te sluiten op zo'n centrale. Tijdens het opstellen van dit Energieplan waren de uitkomsten van deze warmteplannen nog niet bekend.

Toepassing in dit plan

Omdat de uitkomsten van de warmteplannen nog niet bekend zijn is geen rekening gehouden met de mogelijkheden om de gebouwen aan te sluiten op centraal opgewekte warmte.

5.2.6 Impact op de omgeving

De meeste maatregelen kunnen zonder dat ze grote invloed hebben op de omgeving binnen de grenzen van het gebouw zelf worden ingevuld. Enkele maatregelen hebben echter een grote impact op de omgeving. Te denken valt hier aan de aanleg van zonnepanelen op terreinen rondom een gebouw, geluidsoverlast van (koel)machines of uitstoot van rookgassen.

Toepassing in dit plan

Maatregelen die (grote) impact hebben op de omgeving alleen toe te passen met een vorm van burgerparticipatie.

5.2.7 Overige aspecten

Hieronder vallen omstandigheden of aanleidingen. Bijvoorbeeld een onderzoek naar verkoop of ander gebruik van een gebouw.

Toepassing in dit plan

De omstandigheid of aanleiding mee te nemen in de afweging.

6 ENERGIEVERBRUIK EN ENERGIELABELS

Dit hoofdstuk omschrijft het energieverbruik van de gebouwen en de energielabels die voor deze gebouwen zijn afgegeven.

De gebouwen zijn daarbij verdeeld in vijf blokken:

- 1) Gebouwen voor gemeentelijke diensten
- 2) Openluchtwembaden
- 3) Gebouwen verhuurd aan derden
- 4) Gebouwen in gebruik bij derden
- 5) Leegstaande gebouwen.

6.1 Energieverbruik

Het energieverbruik van de gebouwen is uitgewerkt in onderstaande tabel. Ingevuld is het gemiddelde verbruik per jaar in de periode van de vijf jaren 2015 – 2019.

Totaal							
	Elektra in kWh					Gas in m ³	
	I = Laag	II = Normaal	Zon	Totaal	% van totaal	Totaal	% van totaal
Totaal	436.255	648.660	138.675	1.223.590	100	103.344	100
Gemeentelijke diensten	198.016	340.970	119.445	658.431	54	23.311	23
Openlucht zwembaden	79.117	74.619	0	153.736	13	49.708	48
Gebouwen derden	159.122	233.071	19.230	411.423	34	30.325	29
Gebouwen gemeentelijke diensten							
	Elektra in kWh					Gas in m ³	
Gebouw	I = Laag	II = Normaal	Zon	Totaal	% van totaal	Totaal	% van totaal
Totaal	198.016	340.970	119.445	658.431	100	23.311	100
Gemeentehuis	168.084	308.688	93.803	570.575	86,7	11.499	49,3
t Olde gemientehuus	6.653	9.628	0	16.281	2,5	7.484	32,1
Gemeentewerf Dalfsen	13.244	12.140	24.834	50.218	7,6	0	0,0
Gemeentewerf Lemelerveld	1.899	1.908	0	3.807	0,6	1.401	6,0
Gemeentewerf Nieuwleusen	5.522	5.492	0	11.014	1,7	1.486	6,4
Begraafplaats Dalfsen	0	0	0	0	0,0	0	0,0
Begraafplaats Nieuwleusen	1.893	2.053	808	4.754	0,7	0	0,0
Begraafplaats Welsum	721	1.061	0	1.782	0,3	1.441	6,2
Openluchtwembaden							
	Elektra in kWh					Gas in m ³	
Gebouw	I = Laag	II = Normaal	Zon	Totaal	% van totaal	Totaal	% van totaal
Zwembad Gerner	39.545	37.616	0	77.161	50,2	20.177	40,6
Zwembad De Meule	39.572	37.003	0	76.575	49,8	29.531	59,4
Gebouwen verhuurd aan of in gebruik bij derden							
	Elektra in kWh					Gas in m ³	
Gebouw	I = Laag	II = Normaal	Zon	Totaal	% van totaal	Totaal	% van totaal
Totaal	159.122	233.071	19.230	411.423	100	30.325	100
Brandweerkazerne Dalfsen	8.374	6.332	13.865	28.571	6,9	0	0,0
Brandweerkazerne Lemelerveld	3.798	3.816	0	7.614	1,9	2.802	9,2
Brandweerkazerne Nieuwleusen	17.425	22.835	0	40.260	9,8	5.217	17,2

Cichoreifabriek	53.767	67.838	5.365	126.970	30,9	1.090	3,6
Witte villa	34.584	40.047	0	74.631	18,1	1.445	4,8
Kindercentrum De Driehoek	6.493	18.697	0	25.190	6,1	7.421	24,5
Kulturhus De Mozaiek	23.799	62.384	0	86.183	20,9	12.350	40,7
Westermolen	10.528	10.843	0	21.371	5,2	0	0,0
Molen Fakkert	259	193	0	452	0,1	0	0,0
Gemeentetoren	95	86	0	181	0,0	0	0,0

Een uitgebreider overzicht van het energieverbruik en de opgewekte zonnestroom is opgenomen in bijlagen 2a en 2b.

6.2 Energielabels

Van ieder gebouw is een energielabel met maatwerkadvies opgesteld. Onderstaande labels zijn afgegeven.

Het overzicht is verdeeld in vijf blokken:

- 1) Gebouwen in gebruik bij gemeentelijke diensten,
- 2) Openluchtwembaden
- 3) Gebouwen verhuurd aan derden,
- 4) Gebouwen in gebruik bij derden
- 5) Leegstaande gebouwen.

Ter informatie is tevens het in 2010 afgegeven label ingevuld.

Gebouwen in gebruik bij gemeentelijke diensten		Energielabel		Toelichting
		2010	2020	
Gemeentehuis	Hoofdgebouw	A	A	
t Olde gemientehuis	Hoofdgebouw	G	E	
Gemeentewerf Dalfsen	Hoofdgebouw	C	A	
Gemeentewerf Lemelerveld	Hoofdgebouw	A	A	
Gemeentewerf Nieuwleusen	Hoofdgebouw	B	A	
Begraafplaats Dalfsen	Dienstgebouw			Alleen verlichting
Begraafplaats Nieuwleusen	Dienstgebouw	G	G	
Begraafplaats Welsum	Dienstgebouw	G	G	
	Stallingruimte			Alleen verlichting
	Columbarium	G	G	

Openluchtwembaden		Energielabel	
		2010	2020
Zwembad Gerner	Hoofdgebouw	E	D
	Installatiegebouw		
	Zwembassins		
Zwembad De Meule	Hoofdgebouw	D	C
	Zwembassins		

Gebouwen verhuurd aan derden		Energielabel	
		2010	2020
Kindercentrum De Driehoek	Hoofdgebouw	B	A

Kulturhus De Mozaiek	Hoofdgebouw	A	A	
Cichoreifabriek	Theater en Grand Café		A	
Witte villa	De Sukerieje		A	
Woningen	Franse pad 24	E	X	Sloop gepland circa 2022
	J. Schaapmanstraat 10	F	?	
	Vechtstraat 11	E	?	
Brandweerkazerne Dalfsen	Hoofdgebouw	D	A	
Brandweerkazerne Lemelerveld	Hoofdgebouw	A	A	
Brandweerkazerne Nieuwleusen	Hoofdgebouw	B	A	
Westermolen	Bijgebouw + winkel	X	A	
Molen Fakkert	Molen	X	X	Alleen verlichting

Gebouwen in gebruik bij derden		Energie label		
		2010	2020	
Gymzaal Molendijk	Hoofdgebouw	F	X	Sloop in circa 2022
Laad-loslocatie Albert Heijn			X	Alleen elektraverbruik
Sportpark Gerner	Trafogebouw	X	X	
Gemeentetoren	Toren Grote Kerk	X	X	Verlichting en klokken
Bellingeweer	Hooiberg	X	X	Geen nutsvoorzieningen

Leegstaande gebouwen		Energie label		
		2010	2020	
Politiebureau	Molendijk	F	X	Sloop in circa 2022

Een uitgebreid overzicht van de afgegeven energielabels is opgenomen in bijlage 3.

7 VOORSTEL UITVOERING WEL – NIET - VERVOLGONDERZOEK

In dit hoofdstuk zijn de maatregelen geselecteerd op basis van de criteria uit paragraaf 5.2

Onderstaand nog eens de drie ambities uit het beleidsplan duurzaamheid 2017 – 2025:

- 1) Gemeentelijke en maatschappelijke panden en woningen zijn goed geïsoleerd in 2025
Waarbij is aangegeven dat de gebouwen en woningen tenminste label B hebben, tenzij investeren in opwekken slimmer of efficiënter is dan besparen.
- 2) Gemeentelijke panden en nieuwbouwplannen worden gasloos gemaakt
Waarbij is aangegeven dat de gebouwen in 2025 gasloos zijn of dat in 2025 een afkoppeling is gepland.
- 3) Gemeentelijke panden en nieuwbouwplannen worden energieneutraal gemaakt

Om antwoord te kunnen geven op de vraag hoe deze drie ambities kunnen worden bereikt is per gebouw een maatwerkrapport opgesteld waarbij tevens per gebouw een energielabel is afgegeven. De uitkomsten van deze rapporten zijn per gebouw omschreven in bijlage 4.

7.1 Ambities

7.1.1 Ambitie 1 Goede isolatie in 2025

Uit de maatwerkrapporten blijkt dat het merendeel van de gebouwen al goed is geïsoleerd want voorzien van energielabel A. De 1^e ambitie is grotendeels haalbaar of al gerealiseerd. De uitwerking van deze ambitie is uitgebreid met andere mogelijkheden om energie te besparen.

7.1.2 Ambitie 2 Gasloos in 2025

Om gebouwen gasloos te maken zijn er grofweg twee mogelijkheden: een biomassa- of houtkachel, of een warmtepomp. De meeste bestaande gebouwen zijn voorzien van radiatoren die zijn aangesloten op een gasgestookte cv ketel. Dit wordt een Hoog Temperatuur Verwarmingssysteem genoemd omdat de cv ketel het water opstookt naar circa 80 à 90 °C. Een warmtepomp kan slechts watertemperatuur van circa 40 °C leveren. Dit wordt een Laag Temperatuur Verwarmingssysteem genoemd. Het afgiftesysteem (radiatoren) moet bij toepassing van een warmtepomp worden aangepast naar een systeem met vloerverwarming of met multi-splitunits. Biomassa- of houtkachels kunnen het water wel opstoken naar 80 à 90 °C zodat de radiatoren dan kunnen worden gehandhaafd.

Uit de maatwerkrapporten blijkt dat niet alle gebouwen gasloos kunnen worden gemaakt. En dat voor de gebouwen waar dat wel mogelijk is flinke financiële inspanningen moeten worden gedaan. Realisatie van de 2e ambitie om alle gemeentelijke panden in 2025 gasloos te hebben is daardoor moeilijk haalbaar.

7.1.3 Ambitie 3 Energieneutraal maken

De ambitie om gebouwen energieneutraal te maken is min of meer gekoppeld aan het gasloos maken van de gebouwen. Productie van gas op de locatie van de gebouwen is niet mogelijk en/of wenselijk. De ambitie is dus om de elektrische energie dat in het gebouw wordt verbruikt op te wekken op of nabij het gebouw.

De gemeentelijke gebouwen verbruiken gemiddeld 1,2miljoen kWh elektrische energie en 103duizend m³ gas per jaar. Op dit moment zijn vijf gebouwen voorzien van zonnepanelen. Gemiddeld wordt met de zonnepanelen op deze vijf gebouwen ruim 280duizend kWh per jaar opgewekt. Daarmee wordt circa 25 % van de verbruikte elektrische energie duurzaam opgewekt. Hiervan is 130duizend kWh verbruikt in de gebouwen en is de overige 150duizend terug geleverd.

De ambitie is dus om van het huidige elektraverbruik nog eens 920.000 kWh met zonnepanelen op te wekken. Als alle gebouwen zouden worden voorzien van elektrische warmtepompen dan komt daar nog eens ruim 1.000.000 kWh elektrische energie bij. Gehanteerd wordt de vuistregel dat 1 m³ gas gelijk is aan 10,3 kWh elektrische stroom.

De resultaten uit de maatwerkrapporten naar de aanleg van zonnepanelen zijn verwerkt in bijlage 4. Hieruit blijkt dat realisatie van de 3^e ambitie om de gemeentelijke panden energieneutraal te maken moeilijk haalbaar is.

7.2 Voorstel energiebesparingen 2021 - 2025

Op basis van de zeven selectiecriteria is onderstaande selectie gemaakt van de uit te voeren werkzaamheden. Een toelichting op deze mogelijke maatregelen is te vinden in bijlage 4.

7.2.1 Energiebesparingen **wel uitvoeren**

Jaar	Gebouw	Omschrijving	Bedrag incl. Btw
2021	Gemeentehuis	Isoleren appendages verwarmingssysteem	7.000
	Begraafplaats Nieuwleusen	Vervangen glas	900
		Vervangen verlichting	1.100
2022	Gemeentewerf Lemelerveld	Vervangen verlichting	3.500
	Brandweerkazerne Dalfsen	Aanbrengen vloerisolatie	6.000
		Vervangen verlichting	8.500
	Brandweerkazerne Lemelerveld	Vervangen verlichting	9.000
		Vervangen cv ketel	4.000
2024	Gemeentehuis	Energiezuinige ventilator in LBK	36.000
		Energiezuinige pompen koeling	12.500
		Energiezuinige pompen verwarming	17.500
		Vervangen verlichting bestuursvleugel	71.000
Totaal 2021- 2025			€ 177.000

7.2.2 Energiebesparingen **vervolgonderzoek of overdracht**

Jaar	Gebouw	Omschrijving	Bedrag incl. Btw	Reden
2021	't Olde gemientehuis	Isoleren platte dak	6.500	Verkoop gebouw
		Vervangen verlichting	5.700	
		Aanbrengen balansventilatie	32.500	
		Isoleren kapconstructie	22.500	
2021	Begraafplaats Welsum	Isoleren muren, vloeren en glas dienstgebouw	2.300	Onderzoek nieuwbouw
		Isoleren muren, vloeren en glas columbarium	28.500	
		Vervangen verlichting	1.200	
2021	Zwembad Gerner	Aanbrengen spouwisolatie hoofdgebouw	3.300	Onderzoek toekomst
		Vervangen zonnecollectoren door sundiscs	121.000	
		Cv ketel zwemwater naar cascadeopstelling	36.500	
2021	Zwembad De Meule	Balansventilatie	13.000	Onderzoek toekomst
		Vervangen verlichting	5.000	
		Vervangen transportpompen zwemwater	24.000	
		Vervangen zonnecollectoren zwemwater	109.000	
		Cv ketel zwemwater naar cascadeopstelling	36.500	

2021	Kindercentrum De Driehoek	Vervangen verlichting	17.000	Onderzoek toekomst
		Balansventilatie	52.000	
2021	Woning Vechtstraat 11	Isolatie en HR++glas	13.700	Overleg met de huurder
Totaal 2021 – 2025			€ 530.200	

7.2.3 Energiebesparingen **niet uitvoeren**

Jaar	Gebouw	Omschrijving	Bedrag incl. Btw	Reden
	Gemeentehuis	Liftregeling	20.500	Te lange terugverdientijd
		Vervangen verlichting kantoren	71.500	
		Vervangen verlichting vluchtwegen	10.200	
	Gemeentewerf Lemelerveld	Aanbrengen extra dakisolatie	12.000	Te lange terugverdientijd
	Gemeentewerf Nieuwleusen	Vervangen verlichting	7.500	Te lange terugverdientijd
		Balansventilatie	6.100	
	Brandweerkazerne Lemelerveld	Aanbrengen extra dakisolatie	27.000	Te lange terugverdientijd
	Brandweer Nieuwleusen	Vervangen verlichting	11.000	Te lange terugverdientijd
		Balansventilatie	33.000	
	Woning J. Schaapmanstraat 10	Dak-, vloer-, gevelisolatie en glas	14.500	Verkoop na beëindiging huur
		Balansventilatie	7.300	
Totaal 2021 – 2025			€ 220.600	

7.3 Voorstel gasloos maken 2021 - 2025

Op basis van de zeven selectiecriteria is onderstaande selectie gemaakt van de uit te voeren werkzaamheden. Een toelichting op deze mogelijke maatregelen is te vinden in bijlage 4.

7.3.1 Gasloos maken **wel uitvoeren**

Jaar	Gebouw	Omschrijving	Bedrag incl. Btw
2022	Gemeentewerf Nieuwleusen	Biomassakachel en boiler i.c.m. brandweer	30.000
	Begraafplaats Nieuwleusen	Luchtwarmtepomp	7.000
	Brandweerkazerne Nieuwleusen	Biomassakachel en boiler i.c.m. werf	60.000
Totaal 2021 – 2025			€ 97.000

Als deze maatregelen worden uitgevoerd wordt geen gas (ca. 6.700 m3 per jaar) meer verbruikt in de brandweerkazerne en gemeentewerf in Nieuwleusen.

7.3.2 Gasloos maken **vervolgonderzoek of overdracht**

Jaar	Gebouw	Omschrijving	Bedrag incl. Btw	Reden
2021	't Olde gemientehuis	Luchtwarmtepomp	95.000	Verkoop gebouw
	Begraafplaats Welsum	Vervangen geiser columbarium	750	Onderzoek nieuwbouw
		Luchtwarmtepomp dienstgebouw	5.400	
		Luchtwarmtepomp columbarium	18.000	
	Zwembad Gerner	Houtpelletkachel	250.000	Onderzoek toekomst
Handhaven bestaande gasketel zwembadwater en bijplaatsen 120 kW		190.000		

		houtpelletkachel		
		Handhaven bestaande gasketel zwemwater en bijplaatsen 120 kW warmtepompen	140.000	
		Zonneboiler	10.500	
		Luchtwarmtepomp gebouwen	72.000	
		Ketel zwemwater in cascade en warmtepompen	78.000	
	Zwembad De Meule	Houtpelletkachel	240.000	Onderzoek toekomst
		Handhaven bestaande gasketel zwemwater en bijplaatsen 200 kW houtpelletkachel	135.000	
		Handhaven bestaande gasketel zwemwater en bijplaatsen 200 kW warmtepompen	175.000	
		Zonneboiler	10.500	
		Luchtwarmtepomp gebouwen	33.000	
		Ketel zwemwater in cascade en warmtepompen	72.000	
	Kindercentrum De Driehoek	Luchtwarmtepomp	44.000	Onderzoek toekomst
	Kulturhus De Mozaiek	Luchtwarmtepomp	300.000	Onderzoek overdracht
	Woning Vechtstraat 11	Luchtwarmtepomp	24.000	Overleg met de huurder
Totaal 2021 – 2025			€ 977.150	

7.3.3 Gasloos maken **niet uitvoeren**

Jaar	Gebouw	Omschrijving	Bedrag incl. Btw	Reden
	Gemeentehuis	Weghalen cv ketel	?	Crisiscentrum
	Gemeentewerf Lemelerveld	Biomassakachel + boiler	?	Geen ruimte
		Luchtwarmtepomp + boiler	24.500	Te lange terugverdiertijd
	Brandweerkazerne Lemelerveld	Biomassakachel + boiler	?	Geen ruimte
		Luchtwarmtepomp + boiler	74.000	Te lange terugverdiertijd
	Woning J. Schaapmanstraat 10	Luchtwarmtepomp	24.000	Verkoop na beëindiging huur
Totaal 2021 – 2025			€ 122.500	

7.4 Voorstel energieneutraal maken 2021 - 2025

Op basis van de zeven selectiecriteria is onderstaande selectie gemaakt van de uit te voeren werkzaamheden. Een toelichting op deze mogelijke maatregelen is te vinden in bijlage 4.

7.4.1 Energieneutraal maken **wel uitvoeren**

Jaar	Gebouw	Omschrijving	Bedrag incl. Btw
2022	Gemeentewerf Lemelerveld	Amorfepanelen i.c.m. brandweerkazerne	10.000
	Gemeentewerf Nieuwleusen	Zonnepanelen i.c.m. brandweerkazerne	78.000
	Begraafplaats Nieuwleusen	Zonnepanelen westgevel	4.000

	Brandweerkazerne Lemelerveld	Amorfepanelen i.c.m. gemeentewerf	45.000
	Brandweerkazerne Nieuwleusen	Zonnepanelen i.c.m. gemeentewerf	132.000
Totaal 2021 – 2025			€ 269.000

Als deze maatregelen worden uitgevoerd wordt circa 147.000kWh schone elektrische energie opgewekt. (5.000kWh brandweerkazerne + gemeentewerf Lemelerveld) (140.000kWh brandweerkazerne + gemeentewerf Nieuwleusen) (2.500kWh begraafplaats Nieuwleusen). Dat is ruim 12 % van het totale elektraverbruik van alle gemeentelijke gebouwen.
In totaal wordt dan

7.4.2 Energieneutraal maken **vervolgonderzoek of overdracht**

Jaar	Gebouw	Omschrijving	Bedrag incl. Btw	Reden
2021	't Olde gemientehuis	Zonnepanelen	8.500	Verkoop gebouw
	Begraafplaats Welsum	Zonnepanelen werktuigenberging	6.000	Onderzoek nieuwbouw
		Zonnepanelen columbarium	5.000	
	Zwembad Gerner	Zonnepanelen huidig verbruik	79.000	Onderzoek toekomst
	Zwembad De Meule	Zonnepanelen huidig verbruik	79.000	Onderzoek toekomst
	Kindercentrum De Driehoek	Zonnepanelen	58.000	Onderzoek toekomst
Woning Vechtstraat 11	Zonnepanelen	3.600	Overleg met de huurder	
Totaal 2021 – 2025			€ 239.100	

7.4.3 Energieneutraal maken **niet uitvoeren**

Jaar	Gebouw	Omschrijving	Bedrag incl. Btw	Reden
	Gemeentehuis	Zonnepanelen op parkeerplaats	260.000	Teveel impact op de omgeving
	Kultuhuis De Mozaiek	Zonnepanelen	?	Geen plek voor
	Witte villa	Zonnepanelen	?	Geen plek voor
	Woning J. Schaapmanstraat 10	Zonnepanelen	4.800	Verkoop na beëindiging huur
	Westermolen	Zonnepanelen	?	Geen plek voor
Totaal 2021 – 2025			€ 264.800	

8 FINANCIEN

8.1 Samenvatting per gebouw

De kosten van alle mogelijke maatregelen zijn per gebouw samengevat in onderstaande tabel.

Gebouw	Wel uitvoeren			Onderzoek / overdracht			Niet uitvoeren		
	Energie- besparingen	Gasloos maken	Energie- neutraal	Energie- besparingen	Gasloos maken	Energie- neutraal	Energie- besparingen	Gasloos maken	Energie- neutraal
Totaal	Totaal € 2.903.000								
	€ 543.000			€ 1.750.000			€ 610.000		
	177.000	97.000	269.000	530.200	977.150	239.100	220.600	122.500	264.800
Gemeentehuis Dalfsen	144.000						102.200	?	260.000
't Olde gemientehuis				67.200	95.000	8.500			
Gemeentewerf Dalfsen									
Gemeentewerf Lemelerveld	3.500		10.000				12.000	24.500	
Gemeentewerf Nieuwleusen		30.000	78.000				13.600		
Begraafplaats Nieuwleusen	2.000	7.000	4.000						
Begraafplaats Welsum				32.000	24.150	11.000			
Zwembad Gerner				160.800	250.000	79.000			
Zwembad De Meule				187.500	240.000	79.000			
Brandweerkazerne Dalfsen	14.500								
Brandweerkazerne Lemelerveld	13.000	60.000	45.000				27.000	74.000	
Brandweerkazerne Nieuwleusen			132.000				44.000		
Kindercentrum De Driehoek				69.000	44.000	58.000			
Kulturhus De Mozaiek					300.000				
Cichoreifabriek									
Witte villa									
Woning J. Schaapmanstraat							21.800	24.000	4.800
Woning Vechtstraat				13.700	24.000	3.600			
Westermolen									

8.2 Uitvoeringsperiode 2021 - 2025

De planning van de uit te voeren maatregelen in de periode 2021 – 2025 is samengevat in onderstaande tabel. Zie ook bijlage 5b voor een onderbouwing van deze getallen.

Jaar	Gebouw	Voorziening	Exploitatie of éénmalig	Investeringsplan	Lasten: afschrijving en extra onderhoud	Besparingen: Minder energie en subsidie
2021	Gemeentehuis		7.000		0	0
	Begraafplaats Nieuwleusen	2.000	11.000	0	0	0
	Totaal 2021	€ 2.000	€ 18.000	€ 0	€ 0	€ 0
2022	Gemeentehuis				0	400
	Begraafplaats Nieuwleusen				200	900
	Gemeentewerf Lemelerveld	3.500		10.000	0	0
	Brandweerkazerne Dalfsen	8.500	6.000		0	0
	Brandweerkazerne Lemelerveld	13.000		45.000	0	0
	Gemeentewerf Nieuwleusen			108.000	0	0
	Brandweerkazerne Nieuwleusen			192.000	0	0
Totaal 2022	€ 25.200	€ 6.000	€ 355.000	€ 200	€ 1.300	
2023	Gemeentehuis				0	400
	Begraafplaats Nieuwleusen				200	900
	Gemeentewerf Lemelerveld				900	1.100
	Brandweerkazerne Dalfsen				0	400
	Brandweerkazerne Lemelerveld				3.200	3.250
	Gemeentewerf Nieuwleusen				7.200	5.400
	Brandweerkazerne Nieuwleusen				13.300	13.600
Totaal 2023	€ 0	€ 0	€ 0	€ 24.800	€ 25.050	
2024	Gemeentehuis	137.000			0	400
	Begraafplaats Nieuwleusen				200	900
	Gemeentewerf Lemelerveld				900	1.100
	Brandweerkazerne Dalfsen				0	400
	Brandweerkazerne Lemelerveld				3.200	3.250
	Gemeentewerf Nieuwleusen				7.200	5.400
	Brandweerkazerne Nieuwleusen				13.300	13.600
Totaal 2024	€ 137.000	€ 0	€ 0	€ 24.800	€ 25.050	
2025	Gemeentehuis				0	6.800
	Begraafplaats Nieuwleusen				200	900
	Gemeentewerf Lemelerveld				900	1.100
	Brandweerkazerne Dalfsen				0	400
	Brandweerkazerne Lemelerveld				3.200	3.250
	Gemeentewerf Nieuwleusen				7.200	5.400
	Brandweerkazerne Nieuwleusen				13.300	13.600
Totaal 2025	€ 0	€ 0	€ 0	€ 24.800	€ 31.850	
Totaal 2021 – 2025 (afgerond)		€ 164.000	€ 24.000	€ 355.000	€ 74.000	€ 82.000

In de kolom Lasten is rekening gehouden met een afschrijvingstermijn van 15 jaar voor installaties en 20 jaar voor bouwkundige zaken. Tevens is hierbij rekening gehouden met onderhoud aan de installaties die aan het gebouw worden toegevoegd zoals zonnepanelen.

In de kolom Besparingen is rekening gehouden met minder energielasten en met een SDE subsidie voor de zonnepanelen op de brandweerkazerne en gemeentewerf in Nieuwleusen.

8.3 Subsidie

Voor de aanleg van zonnepanelen op de brandweerkazerne en gemeentewerf is uitgegaan van een SDE subsidie. Eenzelfde subsidie is ook verkregen voor de zonnepanelen op de gemeentewerf in Dalßen.

Om deze subsidie te verkrijgen zijn enkele voorwaarden van toepassing: “het gaat om zonnepanelen met een piekvermogen ≥ 15 kWp en een grootverbruikaansluiting”. De installatie moet binnen 1½ jaar nadat de subsidie is verstrekt aangelegd zijn. De subsidie wordt in termijnen van 15 jaar uitbetaald.

9 BIJLAGEN

De volgende bijlagen zijn bij dit plan gevoegd:

- 1) Overzicht gebouwen
- 2) Overzicht energieverbruik
- 3) Overzicht energielabels
- 4) Toelichting per gebouw
- 5) Totaaloverzicht maatregelen